

3. vaja

IZDIHAVANJE CO₂ PRI ČLOVEKU

1. Uvod:

Dihanje je preskrba organizma s kisikom in izločanje CO₂ preko dihalne površine. Kadar telovadimo dihamo hitreje kot takrat kadar počivamo. Število vdihov in izdihov se poveča. Če se CO₂izloča iz pljuč pri izdihu potem iztisnemo tem več CO₂, čim hitrejše je dihanje.

Hipoteza, ki smo jo postavili trdi, da večji je napor ki ga nekdo opravlja večja je koncentracija izdihanega CO₂.

2.Cilji:

Cilj vaje je bil, da ugotovimo kako se spreminja koncentracija CO₂pri normalnem dihanju, po naporu in po zadrževanju zraka.

3. Material:

- plastična vrečka
- stišček
- gumica
- kratek in daljši kos plastične cevke
- erlenmajerice z raztopino bromtimolmodrila
- čaša z 0,04% NaOH
- menzura
- pipeta

4. Postopek:

- Plastično cevko s stiščkom vtaknite v odprt kozarec plastične vrečke in jo tesno povežite z gumico. Prepričajte se da tesni.
- Poskusna oseba naj diha normalno, vtakne konec plastične cevke v usta in izdihne v vrečko. Zraka iz vrečke naj ne vdihuje, pred izdihom naj ne zadržuje diha. Izdihava naj tako dolgo da bo vrečka polna.
- Tako, ko bo vrečka polna, povežite krajo in daljšo plastično cevko in počasi izpraznite vsebino vrečke v raztopino bromtimolmodrega.
- S pipeto vzemite manjšo količino NaOH iz menzure. Dodajte ga raztopini bromtimolmodrega po kapljicah. Zapišite količino NaOH, ki ste ga porabili do izenačitve barve bromtimolmodrega s kontrolo.
- Število ml NaOH, ki ste ga porabili za nevtralizacijo kisline, ki nastane iz CO₂v izdihanem zraku pomnožite z 10. Zmnožek je enak številu mikromolov CO₂, ki so bili v vrečki z izdihanim zrakom. Število zabeležite.
- Ista poskusna oseba naj naredi 20 počepov(ali premaga drugačen napor). Ponovite postopek od 1 do 5.

- Ista oseba naj 30 sekund zadržuje zrak in nato z enim samim izdihom napolni vrečko. Ponovi postopek od 1 do 5.
- Izmerite volumen plastične vrečke tako, da skozi cevko vanjo nalijete vodo in njen volumen nato izmerite z večjim merilnim valjem.
- Določite število mikromolov CO_2 v litru izdihanega zraka na kg telesne teže.
- Izdelajte tabelo in vanjo vnesite rezultate:
  - o Mikromol CO_2 /l kg zraka v izdihi pri mirovanju
  - o Mikromol CO_2 /l kg zraka v izdihi po naporu
  - o Mikromol CO_2 /l kg zraka v izdihi po zadrževanju diha
- Rezultate prikažite tudi grafično in jih primerjajte med seboj.

5. Meritve:

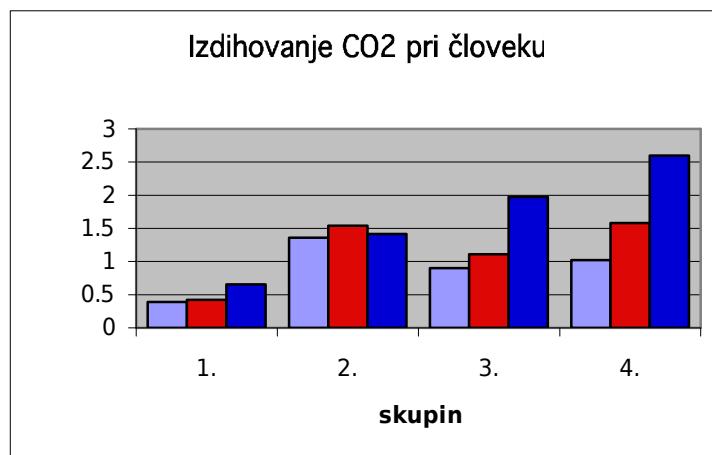
poraba NaOH

- pri normalnem izdihu – 11,5 ml
- pri izdihu po naporu – 13 ml
- pri izdihu po zadrževanju zraka – 12 ml

volumen vrečke: 1,43 litra

6. Rezultati:

Skupina/ poraba	Pri mirovanju	Po naporu	Po zadrževanem zraku
1.	0,39	0,42	0,66
2.	1,36	1,54	1,42
3.	0,9	1,11	1,98
4.	1,02	1,58	2,6

7. Diskusija:

Če pogledamo celotne rezultate je naša hipoteza bolj ali manj pravilno postavljena. Odstopanja pri drugi skupini si lahko razlagamo kot slabo izmerjene meritve, ali pa

ima testna oseba te skupine zelo dober izkoristek pljuč in se najverjetneje intenzivno ukvarja s športom.

Pri povprečnem človeku bi bil najmanjši izkoristek pri normalnem dihanju, največji pa pri zadrževanju diha, saj telo ne dobiva novega zraka in se kisik ki se nahaja v telesu boljše izkoristi in nastane več CO₂.